ชื่อเรื่อง ฤทธิ์ยับยั้งกิจกรรมเอนไซม์อะไมเลสและเอนไซม์อะซิติลโคลีนเอสเทอเรสจากสาร

สกัดเมล็ดข้าวพันธุ์นางพญาทองดำและข้าวพันธุ์ล้นยุ้ง

ชื่อผู้วิจัย พิมใจ สุวรรณวงค์ และ วัชรี วรัจฉรียกุล

หน่วยงาน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปังบประมาณ 2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาฤทธิ์ยับยั้งกิจกรรมเอนไซม์อะซิติลโคลีนเอสเทอเรส ฤทธิ์ยับยั้งกิจกรรมเอนไซม์แอล ฟ่าอะไมเลส และ ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระของสารสกัดหยาบโปรตีน และสารสกัดหยาบที่ได้จากเมล็ดข้าวมีฤทธิ์ ยับยั้งกิจกรรมเอนไซม์อะซิติลโคลีนเอสเทอเรสโดยสารสกัดหยาบโปรตีนจากเมล็ดข้าวสายพันธุ์ล้นยุ้ง และนางพญาทองดำมีฤทธิ์ยับยั้งกิจกรรมเอนไซม์อะซิติลโคลีนเอสเทอเรสโดยสารสกัดหยาบโปรตีนจากเมล็ดข้าวสายพันธุ์ล้นยุ้ง และนางพญาทองดำมีฤทธิ์ยับยั้งกิจกรรมเอนไซม์อะซิติลโคลีนเอสเทอเรสได้ดีที่สุด ซึ่งมีค่า IC_{50} เท่ากับ 0.30 และ 0.33 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ตามลำดับ และสารสกัดด้วยตัวทำละลายอินทรีย์จาก เมล็ดข้าวพันธุ์นางพญาทองดำมีฤทธิ์ดีกว่าข้าวพันธุ์ล้นยุ้ง ผลการทดสอบฤทธิ์การยับยั้งเอนไซม์ แอลฟาอะไมเลสพบว่าสารสกัดเฮกเซน ไดคลอโรมีเทน และเมทานอล จากเมล็ดข้าวสายพันธุ์ล้นยุ้งมี ค่า IC_{50} เท่ากับ 0.467 ± 0.022 , 0.227 ± 0.014 และ 0.108 ± 0.0006 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ตามลำดับ ซึ่งมีฤทธิ์ดีกว่าสารสกัดจากข้าวพันธุ์นางพญาทองดำ นอกจากนี้ยังพบว่าสารสกัดที่ได้จากเมล็ดข้าวทั้ง สองสายพันธุ์สามารถยับยั้งอนุมูลอิสระ DPPH ได้ โดยที่สารสกัดเมทานอลมีฤทธิ์ยับยั้งอนุมูลอิสระดี ที่สุด รองลงมาคือ สารสกัดใดคลอโรมีเทน และสารสกัดเฮกเซน ตามลำดับ

คำสำคัญ: อะซิติลโคลีนเอสเทอเรส,แอลฟาอะไมเลส,นางพญาทองดำ,ล้นยุ้ง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชกัฏรำไพพรรณี

PA RAJABHA

Title α-amylase and Acetylcholinesterase Inhibitory Activities of Rice

Seeds Extracted

Researchers Pimjai Suwannawong and Watcharee Waratchareeyakul

Organization Faculty of Science and Technology, Rambhai Barni Rajabhat

University

Year 2018

Abstract

This research was investigating the α -amylase and acetylcholinesterase inhibitory activities of the protein extracted and organic solvent extracted from Lon Yung and Nang phayatongdam rice seeds. Moreover, this research emphasized on comparing the antioxidant activities for the protein extracted and organic solvent extracted as well. The results showed all of the crude extracted inhibited the acetylcholinesterase and the best inhibitor obtained from the crude protein extracted of Nang phayatongdam rice (IC₅₀ = 0.30 mg.ml⁻¹) and Lonyung rice (IC₅₀ = 0.33 mg.ml⁻¹). Besides, the organic solvent extracted of Nang phayatongdam rice showed higher activities than Lon Yung rice extracted. The organic solvent extracted of Lon Yung rice seeds showed the α -amylase inhibitory activity was higher than Nang phayatongdam rice. (IC₅₀ of hexane, dichloromethane and methanol extracted of Lon Yung rice seeds are 0.467±0.022, 0.227±0.014 and 0.108±0.0006 mg.ml⁻¹, respectively) Moreover, we found that organic solvent extracts of both rice seed varieties could inhibit DPPH radical and methanolic extracted was the best antioxidant activity followed by dichloromethane and hexane extracted.

ลิขสิทธิของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Keywords: acetylcolinesterase, α -amylase, Nang phayatongdam, Lon Yung